

แนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข

ตามการผ่อนคลายการบังคับใช้ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในระยะที่ ๓
สำหรับสวนสัตว์ หรือสถานที่จัดแสดงสัตว์

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

สวนสัตว์ หรือสถานที่จัดแสดงสัตว์ เป็นสถานที่เปิดให้บริการแก่ประชาชนเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ พักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาธรรมชาติของสัตว์ และให้ความบันเทิง ลักษณะของสถานที่มีทั้งแบบในอาคาร และนอกอาคาร ลักษณะการให้บริการมีการรวมตัวของกลุ่มคน ซึ่งอาจก่อให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ซึ่งกำหนดให้ต้องลงทะเบียนและยืนยันการปฏิบัติตามมาตรการ ป้องกันโรคตามที่ทางราชการกำหนด โดยมีแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการหรือผู้จัดการ พนักงานดูแล และผู้ใช้บริการ ดังนี้

๑. แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบการหรือผู้จัดการ

๑) ให้มีระบบการคัดกรองพนักงานและผู้ใช้บริการ หากพบว่ามิใช่ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ หรือมีอุณหภูมิร่างกายเท่ากับหรือมากกว่า ๓๗.๕ องศาเซลเซียสขึ้นไป แจ้งงดให้บริการและแนะนำไปพบแพทย์

๒) ให้พนักงานและผู้ใช้บริการ ต้องสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันตนเองที่จำเป็นสำหรับพนักงาน เช่น ถุงมือ แฝ่นใสครอบหน้า (Face shield) เป็นต้น

๓) จัดให้มีที่ล้างมือพร้อมสบู่ หรือเจลแอลกอฮอล์ไว้บริการในบริเวณต่างๆ เช่น ทางเข้าออก จุดประชาสัมพันธ์ จุดจำหน่ายตั๋ว รถราง จุดอื่นๆที่มีการจัดแสดงหรือกิจกรรมให้บริการ และจัดอีกส่วนหนึ่ง เฉพาะสำหรับพนักงาน อย่างเพียงพอ

๔) จำกัดจำนวนผู้ใช้บริการไม่ให้แออัด และลดระยะเวลาในการเข้าใช้บริการ โดยให้มีการลงทะเบียน เพื่อจองคิว จัดรอบการเข้าชม เช่น บริเวณทางเข้าออก ทางเดิน ที่นั่ง การจัดแสดงหรือกิจกรรมให้บริการ รวมทั้งลดการสัมผัส เช่น การจองตั๋วและจ่ายเงินแบบออนไลน์ งดกิจกรรมที่เป็นกรรวมกลุ่ม

๕) ให้มีการจัดระยะห่างที่เหมาะสม โดยมีระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑-๒ เมตร เช่น จุดรอคิว ระยะห่างระหว่างที่นั่งชม โดยมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน

๖) ให้ทำความสะอาดพื้นที่หรือบริเวณที่มีการสัมผัสร่วมกัน ดังนี้

- พื้นทิโดยรอบ พื้นผิวสัมผัส อุปกรณ์ เครื่องใช้ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดและอาจฆ่าเชื้อเน้น จุดสัมผัสร่วม เช่น จุดจำหน่ายตั๋ว ราวกันทางเข้าออก โต๊ะ เก้าอี้ที่นั่งพัก รถราง เป็นต้น ด้วยแอลกอฮอล์ ๗๐% หรือโซเดียมไฮโปคลอไรท์ (น้ำยาฟอกขาว) ๐.๑%

- บริเวณและภายในห้องส้วมให้สะอาดอย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง และอาจเพิ่มความถี่ในการทำ ความสะอาดมากขึ้นด้วยน้ำยาทำความสะอาดและอาจฆ่าเชื้อโรคด้วยสารฆ่าเชื้อโรคบริเวณจุดเสี่ยง ได้แก่ กลอนหรือลูกบิดประตู ก๊อกน้ำอ่างล้างมือ ที่รองนั่งโถส้วม ที่กดโถส้วมหรือโถปัสสาวะ สายฉีดน้ำชำระ และพื้นห้องส้วม ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีสบู่สำหรับล้างมืออย่างเพียงพอ

- บริเวณสถานที่พัก โชว์หรือแสดงสัตว์ ให้ทำความสะอาดทุกวัน เช่น เก้าอี้มูลสัตว์ ทำความสะอาดคอกสัตว์ ราวกัน หรือตู้กระจกกันสัตว์

๗) จัดให้มีถังขยะที่มีฝาปิดไว้บริเวณภายในสถานที่อย่างเพียงพอ และเก็บรวบรวมขยะเพื่อส่งไปกำจัดอย่างถูกต้อง

๘) จัดให้มีระบบระบายอากาศที่ดี มีอัตราการหมุนเวียนของอากาศอย่างเพียงพอ ทั้งในอาคารและห้องสุขา และทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศอย่างสม่ำเสมอ

๙) ชี้แจงให้ผู้ให้บริการ ทราบขั้นตอนวิธีปฏิบัติในการเข้าใช้บริการสถานที่ และให้คำแนะนำ สื่อประชาสัมพันธ์การป้องกันและการลดความเสี่ยงจากการแพร่กระจายเชื้อโรคให้กับพนักงานและผู้ให้บริการ ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

๑๐) หากมีสถานที่จำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในบริเวณสวนสัตว์หรือสถานที่จัดแสดงสัตว์ ให้ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขสำหรับการจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มในศูนย์อาหาร ร้านอาหาร ร้านอาหารหรือเครื่องดื่มทั่วไป

๑๑) มีมาตรการติดตามข้อมูลของผู้มาใช้บริการ เช่น การใช้แอปพลิเคชันทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามที่ทางราชการกำหนด หรือใช้มาตรการควบคุมการเข้าออกสถานที่ด้วยการบันทึกข้อมูลและรายงานทดแทน

๑๒) หากพบสัตว์มีอาการป่วยให้งดโชว์หรือแสดงสัตว์ และแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒. แนวทางสำหรับพนักงานดูแลหรือผู้ปฏิบัติงาน

๑) สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงาน แจ้งหัวหน้างานและพบแพทย์ทันที

๒) สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และอาจสวมแผ่นใสครอบหน้า (Face Shield) สำหรับผู้ให้บริการที่อาจต้องใกล้ชิดกันระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ

๓) หมั่นล้างมือด้วยสบู่และน้ำ หรือเจลแอลกอฮอล์ บ่อย ๆ หลังการสัมผัสสัตว์ หยิบจับสิ่งของหรือจุดที่มีการสัมผัสร่วมกัน หลีกเลี่ยงการสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น

๔) ขณะปฏิบัติงานต้องเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑-๒ เมตร

๕) พนักงานทำความสะอาด พนักงานเก็บรวบรวมมูลฝอยและพนักงานที่ต้องดูแลสัตว์อย่างใกล้ชิด ต้องป้องกันตนเองโดยสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย สวมถุงมือยาง ผ้ายางกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ใช้อุปกรณ์ที่มีด้ามยาวเก็บมูลสัตว์ เก็บขยะ ใส่ภาชนะเก็บรวบรวม และนำไปกำจัดอย่างเหมาะสมกับของเสียแต่ละประเภท หลีกเลี่ยงการใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำ และเมื่อปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละวัน หากเป็นไปได้ ควรอาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที

๓. แนวทางสำหรับผู้ให้บริการ

๑) สังเกตอาการตนเองสม่ำเสมอ หากมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบ ให้งดเข้าใช้บริการ และพบแพทย์ทันที

๒) สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่เข้าใช้บริการ

๓) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำหรือเจลแอลกอฮอล์ก่อนเข้าและออกจากสถานที่หรือหลังจากหยิบจับสิ่งของหรือจุดที่มีการสัมผัสร่วมกัน หรือมีการสัมผัสสัตว์ หลีกเลี่ยงการสัมผัสใบหน้า ตา ปาก จมูก โดยไม่จำเป็น เมื่อกลับถึงบ้านควรเปลี่ยนเสื้อผ้าและอาบน้ำทันที

๔) เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑-๒ เมตร ขณะชมการแสดง หลีกเลี่ยงการตะโกนและพูดคุยโดยไม่จำเป็น ไม่ควรสัมผัสหรือให้อาหารสัตว์อย่างใกล้ชิด

๕) กรณีเป็นกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ควรนัดหมายล่วงหน้าและหลีกเลี่ยงช่วงเวลาที่มียุคนจำนวนมาก

๖) ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสวนสัตว์ หรือสถานที่จัดแสดงสัตว์อย่างเคร่งครัด